

Torsdagen den 13 december 2018

P8\_TA(2018)0530

## Intressekonflikt och skydd av EU:s budget i Tjeckien

### Europaparlamentets resolution av den 13 december 2018 om intressekonflikter och skydd av EU:s budget i Tjeckien (2018/2975(RSP))

(2020/C 388/17)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av sina tidigare beslut och resolutioner om ansvarsfrihet för kommissionen <sup>(1)</sup> för åren 2014, 2015 och 2016,
- med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget <sup>(2)</sup> (den nya budgetförordningen), särskilt artikel 61 avseende intressekonflikter,
- med beaktande av de frågor som det tjeckiska piratpartiet sände till kommissionen den 2 augusti 2018,
- med beaktande av det officiella klagomål som lämnades in till kommissionen av Transparency International i Tjeckien den 19 september 2018,
- med beaktande av yttrandet från Europeiska kommissionens rättstjänst av den 19 november 2018 om vilken inverkan artikel 61 i den nya budgetförordningen (intressekonflikter) har på betalningar från de europeiska struktur- och investeringsfonderna (ESI-fonderna),
- med beaktande av den presentation om intressekonflikter i budgetförordningen 2018 som kommissionens generaldirektorat för budget gjorde den 20 november 2018 för parlamentets budgetkontrollutskott,
- med beaktande av artikel 123.2 och 123.4 i arbetsordningen, och av följande skäl:
  - A. Bestämmelserna i budgetförordningen 2012 om intressekonflikter var inte uttryckligen tillämpliga på delad förvaltning, men medlemsstaterna var skyldiga att säkerställa en effektiv intern kontroll, i vilken det ingick att undvika intressekonflikter.
  - B. Enligt reglerna för offentlig upphandling är medlemsstaterna skyldiga att undvika intressekonflikter (artikel 24 i direktiv 2014/24/EU <sup>(3)</sup>), inklusive direkta eller indirekta personliga intressen, och det har redan införts regler för situationer som uppfattas som intressekonflikter eller specifika skyldigheter i samband med delad förvaltning (t.ex. i förordning (EU) nr 1303/2013 <sup>(4)</sup>).
  - C. Rådet antog sin ståndpunkt om den nya budgetförordningen den 16 juli 2018, och slutakten undertecknades den 18 juli 2018. Artikel 61 i budgetförordningen, som innehåller ett förbud mot intressekonflikter, trädde i kraft den 2 augusti 2018.
  - D. I artikel 61.1 i budgetförordningen (jämförd med artikel 61.3) fastställs
    - i) en negativ skyldighet för aktörer i budgetförvaltningen att undvika intressekonflikter i samband med EU:s budget,
    - ii) en positiv skyldighet för aktörer i budgetförvaltningen att vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att en intressekonflikt uppstår vid utförandet av uppgifter inom deras behörighet och att åtgärda situationer som ur objektiv synvinkel kan uppfattas som en intressekonflikt.

<sup>(1)</sup> EUT L 246, 14.9.2016, s. 1, EUT L 252, 29.9.2017, s. 1, EUT L 248, 3.10.2018, s. 1.

<sup>(2)</sup> EUT L 193, 30.7.2018, s. 1.

<sup>(3)</sup> EUT L 94, 28.3.2014, s. 65.

<sup>(4)</sup> EUT L 347, 20.12.2013, s. 320.

**Torsdagen den 13 december 2018**

- E. I EU-domstolens rättspraxis <sup>(1)</sup> fastställs följande: "En intressekonflikt är i sig och objektivt sett en allvarlig brist. För att bedöma denna finns det inte anledning att beakta berörda parter avsikter och goda eller onda tro." Kommissionen är skyldig att avbryta stödutbetalningar från EU i de fall där det föreligger allvarliga brister i förvaltnings- och kontrollsystemen och där det avslöjats oupptäckta, orapporterade och icke korrigerade allvarliga oegentligheter i samband med intressekonflikter.
- F. Den 19 september 2018 lämnade Transparency International i Tjeckien in ett formellt klagomål till kommissionen och hävdade att den tjeckiske premiärministern, Andrej Babiš, upprepade gånger hade brutit mot EU:s och Tjeckiens lagstiftning om intressekonflikter.
- G. Andrej Babiš har avslöjats som den verkliga huvudmannen bakom Agrofert, det bolag som kontrollerar Agrofert-gruppen med bland annat ett antal viktiga tjeckiska medieföretag, via förvaltningsföretagerna AB I och AB II som han är grundare och samtidigt enda förmånstagare till.
- H. Babiš är också ordförande i det tjeckiska rådet för de europeiska struktur- och investeringsfonderna.
- I. Företag som också ingår i Agrofert-gruppen deltar i projekt som subventioneras genom Tjeckiens landsbygdsutvecklingsprogram, vilket i sin tur finansieras av Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling.
- J. Företag som ingår i Agrofert-gruppen har mottagit betydande belopp från de europeiska struktur- och investeringsfonderna under perioden 2014–2020, alltifrån 42 miljoner euro 2013 till 82 miljoner euro 2017.
- K. I yttrandet från kommissionens rättstjänst sägs att Andrej Babiš, enligt inkomstdeklarationen för tjeckiska statliga tjänstemän, via sina förvaltningsfonder erhöll en inkomst från Agrofert-gruppen på 3,5 miljoner euro under de första sex månaderna 2018.
- L. Europaparlamentet har vid upprepade tillfällen i sina resolutioner om ansvarsfrihet uppmanat kommissionen att påskynda ett förfarande för kontroll av överensstämmelse i syfte att få information om risken för en intressekonflikt avseende statens fond för interventioner på jordbruksmarknaden i Tjeckien. Parlamentet har betonat att om de åtgärder som krävs för att förhindra en intressekonflikt inte vidtas, kan det i slutändan leda till att den tjeckiska myndigheten tvingas dra tillbaka det utbetalande organets ackreditering och till att kommissionen tillämpar finansiell korrigering.
- M. Parlamentets budgetkontrollutskott beslutade i september 2018 att behandla denna fråga inom ramen för det årliga förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet, särskilt i samband med utfrågningarna av de kommissionsledamöter som är mest berörda.
- N. Dessa utfrågningar gav inte ledamöterna tydliga och tillräckliga svar på det aktuella läget avseende den tjeckiska premiärministerns potentiella intressekonflikter.
- O. Den 1 december 2018 publicerade europeiska nyhetsmedier, såsom the Guardian, Le Monde, De Standaard och Süddeutsche Zeitung, uppgifter om det rättsliga yttrandet från kommissionens rättstjänst som bekräftar Andrej Babiš intressekonflikt.
1. Europaparlamentet är djupt oroat över Tjeckiens bristande efterlevnad av artikel 61.1 i budgetförordningen avseende den tjeckiske premiärministerns intressekonflikt och hans kopplingar till Agrofert-gruppen.
2. Europaparlamentet beklagar alla slags intressekonflikter som skulle kunna äventyra genomförandet av EU:s budget och undergräva unionsmedborgarnas förtroende för en korrekt förvaltning av EU:s skattebetalares pengar. Parlamentet uppmanar kommissionen att se till att nolltolerans gäller och att det inte råder olika regler och dubbelmoral i fråga om EU-politikens intressekonflikter, och att inte hitta på ursäkter för förseningar när de skyddar unionens ekonomiska intressen.

<sup>(1)</sup> Ismeri Europa Srl mot revisionsrätten, dom av den 15 juni 1999 – mål T-277/97, ECLI:EU:T:1999:124.

Torsdagen den 13 december 2018

3. Europaparlamentet påminner om sin resolution av den 27 april 2017 om ansvarsfrihet för budgetåret 2015 <sup>(1)</sup>, där man "konstaterar att Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) inledde administrativa utredningar [...] i Tjeckien för ett projekt som kallas 'Stork Nest', på grundval av påstådda oegentligheter", och "uppmanar kommissionen att informera parlamentets ansvariga utskott omedelbart när utredningen har avslutats". Parlamentet påminner om sin resolution av den 18 april 2018 om ansvarsfrihet för budgetåret 2016 <sup>(2)</sup>, där man "gläder sig över att Europeiska byrån för bedrägeribekämpning (Olaf) har slutfört sin administrativa utredning av det tjeckiska projektet storkboet", och "beklagat att Olaf konstaterade allvarliga oegentligheter".
4. Europaparlamentet noterar det svar som kommissionsledamot Günther Oettinger gav den 29 november 2018 inom ramen för förfarandet för beviljande av ansvarsfrihet för 2017, på den skriftliga frågan 51, där han informerade parlamentet om att de tjeckiska myndigheterna, i enlighet med den rekommendation i fallet Storkboet som Olaf utfärdade och som antogs i december 2017, hade dragit tillbaka det projekt som Olaf undersökt från det slutliga anspråket för det regionala operativa programmet för centrala Böhmen, och att inga EU-medel har betalats ut till denna verksamhet. Parlamentet noterar dessutom att Olaf rekommenderat de nationella rättsliga myndigheterna att inleda en brottsutredning av de frågor som inte omfattats av Olafs utredning, och att det nu är dessa myndigheter som är behöriga i detta ärende.
5. Europaparlamentet betonar att eftersom budgetförordningens artikel 61.1 är direkt tillämplig på intressekonflikter, är alla som är involverade i genomförandet av EU:s budget, inklusive regeringschefer, ansvariga för att uppfylla skyldigheten att förebygga intressekonflikter och hantera situationer som objektivt sett kan uppfattas som intressekonflikter.
6. Europaparlamentet beklagar att kommissionen under lång tid förblev passiv, trots att det sedan 2014 funnits starka indikationer på att Babiš hade en intressekonflikt i sin roll som finansminister och senare som premiärminister.
7. Europaparlamentet påminner om de nationella myndigheternas skyldighet att se till att unionens lagstiftning om intressekonflikter tillämpas i samtliga fall och för alla människor.
8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att inrätta en kontrollmekanism för att hantera intressekonflikter i medlemsstaterna, och att ha aktivt undvikande av intressekonflikter som en av sina prioriteringar. Kommissionen uppmanas att agera beslutsamt, särskilt då de nationella myndigheterna underlåter att agera för att förhindra intressekonflikter hos sina högsta företrädare.
9. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utan dröjsmål följa upp denna fråga på grundval av det yttrande som dess rättstjänst utfärdade efter klagomålet från Transparency International i Tjeckien, och att genomföra de korrigerande åtgärder och förfaranden som krävs för att ändra varje möjlig illegal situation, till exempel vidta åtgärder för att dra in all EU-finansiering till Agrofert-gruppen fram till dess att intressekonflikten fullständigt har utretts och klarats upp.
10. Europaparlamentet uppmanar alla nationella myndigheter och statstjänstemän att proaktivt tillämpa den nya budgetförordningen, särskilt artikel 61 avseende intressekonflikter, i syfte att förhindra situationer som skadar EU:s anseende, medlemsstaternas anseende, demokratin och EU:s ekonomiska intressen, och att fungera som förebild för hur man arbetar för det allmännas bästa och inte för personlig vinning.
11. Europaparlamentet uppmanar medlemsstaternas nationella parlament att se till att ingen nationell lagstiftning om förebyggande av intressekonflikter strider mot andan i EU:s nya budgetförordning.
12. Europaparlamentet noterar yttrandet från kommissionens rättstjänst över den nuvarande tjeckiska premiärministerns Andrej Babiš eventuella intressekonflikt under sin tid som finansminister 2014. Parlamentet kräver att kommissionen gör en fullständig utredning av lagligheten i alla EU-stöd som betalats till Agrofert-gruppen sedan Babiš tog plats i den tjeckiska regeringen, med hänsyn tagen till den tidigare budgetförordningen, som gällde före den 2 augusti 2018, och dess avsnitt om intressekonflikter.

---

<sup>(1)</sup> EUT L 252, 29.9.2017, s. 28.

<sup>(2)</sup> Antagna texter, P8\_TA(2018)0121.

**Torsdagen den 13 december 2018**

13. Europaparlamentet begär att kommissionen ska offentliggöra alla handlingar den förfogar över som rör den eventuella intressekonflikten gällande Tjeckiens premiärminister och jordbruksminister, och förklara vilka åtgärder den avser att vidta för att komma till rätta med situationen.
  14. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att återkräva alla olagligt eller felaktigt utbetalda medel.
  15. Europaparlamentet insisterar på full transparens kring alla eventuella kopplingar mellan Andrej Babiš och Agrofert-gruppen, och betonar att dessa kopplingar inte får inkräkta på hans roll som Tjeckiens premiärminister.
  16. Europaparlamentet uppmanar rådet att vidta alla nödvändiga och lämpliga åtgärder för att förhindra intressekonflikter i samband med förhandlingarna om EU:s framtida budget och nästa fleråriga budgetram, i enlighet med artikel 61.1 i budgetförordningen.
  17. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till kommissionen, rådet och Tjeckiens regering och parlament.
-